

فدراسیون روسیه

ابوذر ابراهیمی ترکمان

شرکت سهامی کتابهای جیبی
وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

تهران، ۱۳۹۱

تهران، خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال،

صندوق پستی ۴۱۹۱-۱۱۳۶۵

شرکت سهامی کتابهای جیبی

وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

www.amirkabir.net

عنوان کتاب: فدراسیون روسیه

نویسنده: ابوذر ابراهیمی ترکمان

نوبت چاپ: اول (۱۳۹۱)

حروف متن: نازنین ۱۲ روی ۱۴

چاپ: صحافی و لیتوگرافی: چاپ واژه پرداز اندیشه

تلفن: ۷۷۱۴۵۰۶۳۶

شمارگان: ۳۰۰۰

کاغذ تحریر سفید ۷۰ گرمی

بها: ۳۸۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ. هرگونه نسخه برداری اعم از زیرآب و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی یا جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گزیده در مستندنویسی و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

سرشناسه: ابراهیمی ترکمان، ابوذر، ۱۳۲۷-

عنوان و نام پدیدآور: فدراسیون روسیه / ابوذر ابراهیمی ترکمان

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۱۹۹ ص: - مصور (رنگی).

فروست: جهان ما: ۳۲.

شابک: 978-964-303-451-1

وضعیت فهرستنویسی: فیها.

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۱-۱۹۲.

یادداشت: نمایه.

موضوع: روسیه.

ردیف‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۴ ۲ الف/۷۶/۵۱ DK

ردیف‌بندی دیوبی: ۹۴۷/۰۸۶

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۹۲۰۱

فهرست مطالب

۱۷	مقدمه و مرور
۲۱	سرزمین و اقلیم
۲۲	حدود، وسعت و موقعیت
۲۴	دریاها، دریاچه‌ها و رودها
۲۶	خاک روسیه
۲۶	ارتفاعات و کوه‌ها
۲۷	آب و هوا
۲۸	پوشش گیاهی
۲۹	منابع طبیعی مواد معدنی
۲۹	تقسیمات کشوری
۳۱	در عرصهٔ روزگار
۴۱	ویژگی‌های روسیه کنونی
۴۱	تغییر در ساختار حکومت
	جایگزینی رویکرد منفعت‌محوری به جای استراتژی محم‌محوری
۴۲	سابق
۴۳	تغییر سیستم اقتصاد سوسیالیستی به اقتصاد سرمایه‌داری
۴۳	تغییرات در ترکیب جمعیتی
۴۴	روسیه کنونی؛ غربی یا شرقی
۵۱	زندگی و مردم

۵۲	..... جمعیت
۵۳	..... ساختار جمعیت و نژادها
۵۴	..... زبان و خط
۵۶	..... پوشش سنتی
۶۰	..... باورهای رایج مردم
۶۱	..... دین رسمی و موقعیت سایر ادیان
۶۳	..... اقلیت‌های دینی
۶۴	..... موقعیت دین اسلام
۶۴	..... مهم‌ترین مناطق مسلمان‌نشین
۶۵	..... باشقیرستان
۶۵	..... داغستان
۶۶	..... جمهوری تاتارستان
۶۷	..... جامعه شیعیان مسکو
۶۸	..... دانشگاه اسلامی مسکو
۶۹	..... مهم‌ترین مساجد
۶۹	..... مسجد جامع سنت پترزبورگ
۶۹	..... مسجد جامع پترزبورگ
۷۰	..... مسجد قل شریف غازان
۷۱	..... مسجد جامع ماخاچ قلعه - پایتخت داغستان
۷۲	..... مسجد سفید (آق مسجد) در شهر آستراخان
۷۳	..... مسجد احمد قدیروف گروزنی
۷۶	..... مسجد جامع مسکو
۷۶	..... مسجد یادبود در پارک پیروزی مسکو
۷۷	..... مسجد آترادانایا
۷۷	..... مسجد نوآتروف
۷۷	..... مراسم، مناسک و اعیاد مذهبی

۷۷	سال نو.....
۷۸	جشن کریسمس.....
۷۹	جشن سال نوی قدیمی (به روایت قدیمی).....
۸۰	جشن ظهور مسیح (غسل تعمید عیسی مسیح).....
۸۰	جشن ماسلینیتسا.....
۸۱	جشن عید پاک.....
۸۲	جشن «رادنیستسا» به مفهوم تولد یا متولد شده.....
۸۳	جشن ایوان کوپالنیک.....
۸۳	روز الجن الیاس.....
۸۴	جشن پاکروف (شفاعت).....
۸۵	ازدواج.....
۸۷	سوگواری.....
۸۷	مراسم عزاداری پیروان آیین ارتدوکس.....
۸۸	مراسم خاک‌سپاری.....
۸۹	غذاهای سنتی.....
۹۰	آشپزخانه سنتی روسیه.....
۹۳	برخی از مواد غذایی کمیاب در مسکو.....
۹۵	سیاست و حکومت.....
۹۶	نظام سیاسی فدراسیون روسیه.....
۹۷	ساختار حکومت در قانون اساسی.....
۱۰۱	نظام سیاسی معاصر فدراسیون روسیه.....
۱۰۲	تحولات سیاسی و ساختار حکومت پس از فروپاشی.....
۱۰۳	قوه مجریه.....
۱۰۴	قوه مقننه.....
۱۰۵	قوه قضائیه.....
۱۰۶	احزاب سیاسی.....

- ۱۰۹ ..... اقتصاد و معیشت
- ۱۱۰ ..... نظام اقتصادی
- ۱۱۴ ..... مناطق اقتصادی
- ۱۱۵ ..... کشاورزی
- ۱۱۵ ..... روسیه و اقتصاد جهانی
- ۱۱۷ ..... حمل و نقل شهری
- ۱۱۸ ..... تاکسی
- ۱۱۸ ..... مترو
- ۱۱۹ ..... اتوبوس، تراموا، ترالیبوس (اتوبوس برقی)
- ۱۱۹ ..... مارشروتکا
- ۱۱۹ ..... فروشگاه‌ها
- ۱۲۱ ..... فرهنگ و هنر
- ۱۲۲ ..... سیاست‌های فرهنگی
- ۱۲۳ ..... بزرگان فرهنگ و ادب و هنر
- ۱۲۳ ..... الکساندر سرگئیوویچ پوشکین
- ۱۲۵ ..... پیتر ایلیچ چایکوفسکی
- ۱۲۷ ..... لئو نیکلایوویچ تولستوی
- ۱۳۰ ..... میخائیل یوری یویچ لرمانتوف
- ۱۳۱ ..... نظام آموزشی سیستم آموزش و پرورش
- ۱۳۲ ..... آموزش عالی
- ۱۳۲ ..... انستیتو
- ۱۳۲ ..... دانشگاه
- ۱۳۲ ..... آکادمی
- ۱۳۲ ..... دوره‌های تحصیلی
- ۱۳۴ ..... دانشگاه‌ها
- ۱۳۴ ..... دانشگاه دولتی مسکو

۱۳۶	..... دانشگاه دولتی ساراتف
۱۳۷	..... دانشگاه دولتی داغستان
۱۳۷	..... دانشگاه سنت پترزبورگ
۱۳۸	..... معماری
۱۴۰	..... صنایع دستی و سوغات
۱۴۳	..... موسیقی
۱۴۴	..... موسیقی کلیسایی
۱۴۵	..... ترانه‌های فولکلور
۱۴۵	..... تئاتر
۱۴۶	..... موزه‌ها
۱۴۶	..... کتاب و کتاب خوانی
۱۴۷	..... کتابخانه‌های معروف
۱۴۷	..... کتابخانه دولتی مسکو
۱۴۹	..... کتابخانه دولتی کودکان
۱۴۹	..... کتابخانه ادبیات بین‌المللی
۱۵۰	..... ایران‌شناسی
۱۵۱	..... تاریخچه شرق‌شناسی در روسیه
۱۵۲	..... ایران‌شناسی به‌عنوان شاخه‌ای از شرق‌شناسی
۱۵۳	..... مهم‌ترین مؤسسات ایران‌شناسی در روسیه
۱۵۴	..... کانال‌های تلویزیونی
۱۵۴	..... وستی
۱۵۴	..... کولتورا (فرهنگ)
۱۵۵	..... راسیا (روسیه)
۱۵۶	..... بی بی گون
۱۵۶	..... ار تی ار - پلانتا
۱۵۶	..... ورزش

۱۵۷	گیم لند (سرزمین بازی)
۱۵۷	موز
۱۵۷	اسپاس
۱۵۸	کانال‌های رادیویی
۱۵۸	صدای روسیه
۱۵۹	ارفو
۱۵۹	کولتورا
۱۶۰	رادیو وستی
۱۶۰	رادیو روسیه
۱۶۱	یونوس
۱۶۱	مایاک
۱۶۱	مطبوعات
۱۶۲	خبرگزاری‌ها
۱۶۳	سفر و گردشگری
۱۶۵	آثار تاریخی مسکو
۱۶۷	برج‌های کرملین
۱۶۸	میدان سرخ
۱۶۹	قبر لنین
۱۷۰	کلیسای جامع سنت باسیل
۱۷۲	شهرهای اطراف مسکو
۱۷۲	تولا
۱۷۳	کالوگا
۱۷۳	سوزدال
۱۷۴	رستوف
۱۷۴	اوگلیچ
۱۷۴	یاروسلاول

۱۷۵	بارادینو .....
۱۷۵	آثار تاریخی سنت پترزبورگ .....
۱۷۷	مراکز دیدنی و موزه‌ها .....
۱۷۷	میدان کاخ .....
۱۷۹	موزه آرمیتاژ .....
۱۸۰	کلیسای انجلی .....
۱۸۰	کلیسای قازان .....
۱۸۱	باغ پتر (دهکده تزارها) .....
۱۸۳	خیابان نسکی .....
۱۸۳	قوانین .....
۱۸۴	موارد ضروری .....
۱۸۶	ورود و خروج ارز .....
۱۸۷	تعویض و دریافت پول در روسیه .....
۱۸۷	برگه اقامت .....
۱۸۹	اخذ گواهینامه .....
۱۸۹	تعیین قبله و جدول اوقات شرعی .....
۱۸۹	دسترسی به اینترنت و ماهواره .....
۱۹۱	کتاب‌ها و مقالات .....
۱۹۱	وب سایت‌ها .....
۱۹۳	نمایه .....

پیشگفتار ناشر

۳۳ آیه از آیات قرآن کریم دلالت دارند بر ضرورت و اهمیت شناخت سرزمین‌ها و اقالیم دیگر و سفر به قصد مکاشفه و دریافتن اینکه در روزگاران کهنه و نو بر دیگران چه رفته است و مردمانی از تیره‌ها و مشارب متفاوت چگونه به سر می‌برند در زیر آسمانی که منظر توحید است، اگر به‌دستی دریافته شود. مجموعه «جهان ما» در همین راستا و با هدف ترغیب جوانان ایران اسلامی به شناخت دنیای پیرامون تدوین و منتشر می‌شود. در هر کتاب از این مجموعه یک کشور از زوایای گوناگون تاریخ، جغرافیا، سیاست، اقتصاد، اجتماع و فرهنگ مورد بررسی و معرفی قرار می‌گیرد. اگرچه قطع کتاب و نیز حجم مختصر صفحات امکان ارائه اطلاعات تفصیلی را سلب می‌کند، اما تلاش شده در همین مختصر هم همه عناوین و سرفصل‌های مورد نیاز ارائه شود. آن‌چنان که کتاب به‌عنوان یک منبع اطلاع‌رسانی برای پژوهش‌های مرتبط نیز قابل استفاده باشد.

افزون بر آن بخش ویژه‌ای نیز به معرفی فضای سیاحتی

کشورها اختصاص یافته است، تا به عنوان یک راهنمای سفر نیز به کار آید.

البته نویسندگان مجموعه بسیار کوشیده‌اند که از منابع روزآمد، مستند و دقیق استفاده کنند و مطالعه هر کتاب خواننده را به روح زندگی در سرزمینی که به آن اشاره دارد نزدیک کند. تذکرات خوانندگان ارجمند درباره لغزش‌ها و کاستی‌های احتمالی را از ج می‌گذاریم و خواهیم کوشید با تداوم انتشار، ویرایش‌های بعدی را منقح‌تر عرضه کنیم.

شرکت سهامی کتابهای جیبی